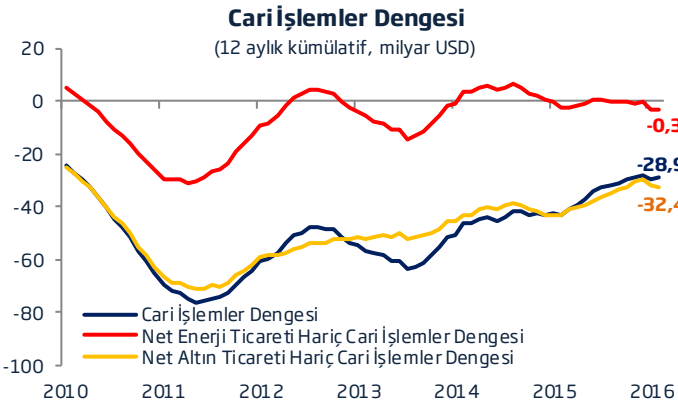
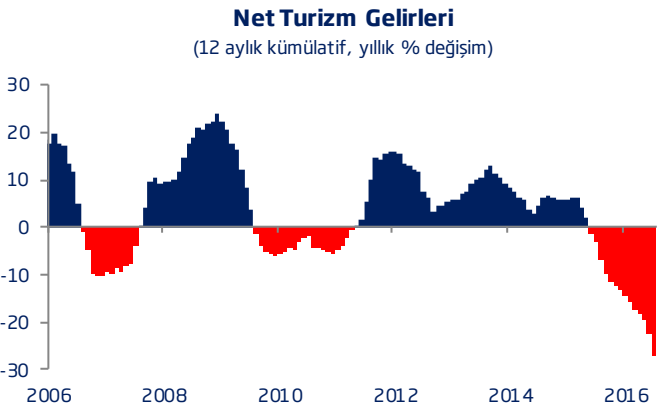

Cari açık Temmuz'da 2,6 milyar USD...

Geçtiğimiz yılın Temmuz ayında 3,1 milyar USD olan cari açık bu yılın aynı döneminde 2,6 milyar USD'ye inmiştir. Yılın ilk yedi ayında ise, cari açık yıllık bazda %13,2 azalarak 21,6 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. 12 aylık kümülatif cari açık da bir önceki aya göre 500 milyon USD daralarak Temmuz'da 28,9 milyar USD olmuştur.

Net altın ticaretinin desteklemeye devam ettiği dış ticaret dengesindeki iyileşmeye karşılık Haziran'da olduğu gibi Temmuz'da da seyahat gelirlerinde yaşanan sert düşüş cari dengeyi baskı altında bırakmıştır. Bir önceki yılın Temmuz ayında 2,7 milyar USD olan net seyahat gelirleri bu yılın aynı döneminde 1,5 milyar USD'ye inmiştir. Böylece, net turizm gelirlerinde yıllık bazda kaydedilen kötüleşme art arda 17.

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı**(12 aylık kümülatif, milyon USD)**

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2015	Temmuz 2016
Cari İşlemler Dengesi	-32.241	-28.931
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	20.410	26.402
-Doğrudan Yatırımlar	11.827	7.096
-Portföy Yatırımları	-15.498	1.259
-Diğer Yatırımlar	14.724	14.204
-Net Hata ve Noksan	9.378	3.805
-Diğer	-21	38
Rezervler⁽¹⁾	11.831	2.529

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyecektir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

ayına ulaşmıştır.

Doğrudan yatırımlarda zayıf görünüm...

Yurt içine yönelik doğrudan yatırımlardaki yıllık bazda izlenen ivme kaybı Temmuz'da da devam etmiştir. Bu çerçevede, geçtiğimiz yılın ilk yedi ayında 10,5 milyar USD olan yurt içine yönelik net doğrudan yabancı yatırımlar bu yılın ilk yedi ayında 4,8 milyar USD ile sınırlı düzeyde kalmıştır.

Portföy yatırımlarında olumlu performans....

Temmuz'da yurt içinde yaşanan gelişmelerin sermaye girişleri üzerindeki olumsuz etkisi nispeten düşük boyutta kalmıştır. Bu dönemde, portföy yatırımlarında 1,4 milyar USD sermaye girişi kaydedilirken, yurt içi yerleşiklerin yurt dışı menkul kıymet varlıklarındaki 1,1 milyar USD'lik azalış bu gelişmede önemli rol oynamıştır. Temmuz'da hisse senedi piyasasından 348 milyon USD'lik çıkış yaşanırken, tahvil piyasasına 645 milyon USD giriş kaydedilmiştir.

Yılın ilk yedi ayında da portföy yatırımlarında geçtiğimiz yıla kıyasla olumlu bir görünüm izlenmektedir. Geçtiğimiz yılın ilk yedi ayında 7,1 milyar USD'lik net çıkış kaydedilen portföy yatırımlarında bu yılın ilk yedi ayında 9,7 milyar USD tutarında net sermaye girişi yaşanmıştır. 12 aylık kümülatif verilere göre de portföy yatırımlarının geçtiğimiz yılın Haziran ayında bu yana ilk kez artıya geçmesi pozitif bir gelişme olmuştur.

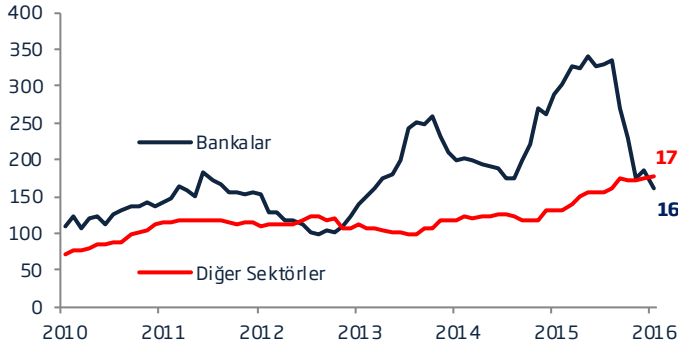
Diğer yatırımlar kaleminde sermaye çıkışı...

Temmuz'da yurt içi bankaların yurt dışı muhabetlerinde tuttukları efektif ve mevduat varlıklarını 3,5 milyar USD artırımlarının etkisiyle diğer yatırımlar kaleminde net 3,1 milyar USD çıkış kaydedilmiştir. Haziran'da ise yurt içi bankalar yurt dışı bankalar nezdinde tuttukları efektif ve mevduat varlıklarını 4,8 milyar USD düzeyinde azaltmıştı.

Bankacılık sektörü Temmuz'da yurt dışından 3,3 milyar USD tutarında uzun vadeli kredi kullanımı gerçekleştirirken, 3,1 milyar USD de borç geri ödemesi yapmıştır. Bankacılık dışı sektörler de 1,6 milyar USD tutarında kredi kullanımına karşılık 1,4 milyar USD borç geri ödemesi gerçekleştirmiştir. Bu çerçevede, uzun vadeli borç çevirme oranları %100 düzeyinin üzerinde seyretmeye devam etmiştir. Öte yandan, 12 aylık verilere bakıldığında bankacılık sektörünün uzun

Uzun Vadeli Borç Çevirme Oranları

(12 aylık kümülatif, %)

Uzun vadeli borç çevirme oranının Temmuz'da Nisan 2013'ten bu yana ilk kez bankacılık dışı sektörlerin altına gerilemesi dikkat çekmiştir.

Rezervler ve net hata noksan...

Haziran'da 3,7 milyar USD ile hızlı artan Merkez Bankası rezervleri Temmuz'da 1,7 milyar USD azalmıştır. Yılın ilk yedi ayı itibarıyla ise rezervler 6,8 milyar USD genişlemiştir.

Temmuz'da net hata ve noksan kalemi 2,1 milyar USD'lik bir sermaye girişine işaret ederek cari dengenin finansmanında önemli rol oynamıştır. İlk yedi ay itibarıyla da söz konusu kalemdaki giriş 3,5 milyar USD'ye ulaşmıştır.

Beklentiler...

Turizm gelirlerindeki gerilemenin cari denge üzerindeki etkisi yaz aylarında belirginleşmiştir. Öte yandan, Rusya ile ilişkilerin normalleşme sürecine girmesiyle birlikte tarifersiz (charter) uçak seferlerinin Eylül ayı başında yeniden başlaması önümüzdeki döneme ilişkin beklentileri olumlu etkilemektedir. Ağustos ayı geçici dış ticaret verilerinin de işaret ettiği üzere dış ticaret dengesinde yıllık bazda kaydedilen iyileşmenin sürmesi paralelinde cari açıktaki daralma eğiliminin önümüzdeki aylarda büyük ölçüde korunabileceğini düşünüyoruz. Bununla birlikte, petrol başta olmak üzere emtia fiyatlarındaki yükselişin güçlenmesi durumunda cari denge performansı üzerinde bir miktar baskı oluşabilecektir. Son aylarda enerji ticareti hariç cari denge rakamlarındaki iyileşmenin hız kesmesi de bu beklentiyi desteklemektedir.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Temmuz 2016	Ocak - Temmuz 2015	Ocak - Temmuz 2016	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-2.602	-25.011	-21.701	-13,2	-28.931
Dış Ticaret Dengesi	-3.725	-31.291	-24.057	-23,1	-40.923
Hizmetler Dengesi	1.659	11.671	6.522	-44,1	18.969
Seyahat (net)	1.456	10.629	6.162	-42,0	16.781
Birincil Gelir Dengesi	-605	-6.029	-5.108	-15,3	-8.603
İkincil Gelir Dengesi	69	638	942	47,6	1.626
Sermaye Hesabı	11	-33	26	-	38
Finans Hesabı	-501	-16.012	-18.216	13,8	-25.088
Doğrudan Yatırımlar (net)	-458	-7.720	-2.989	-61,3	-7.096
Portföy Yatırımları (net)	-1.417	7.104	-9.653	-	-1.259
Net Varlık Edinimi	-1.120	3.405	-382	-	2.342
Net Yükümlülük Oluşumu	297	-3.699	9.271	-	3.601
Hisse Senetleri	-348	-541	399	-	-1.455
Borç Senetleri	645	-3.158	8.872	-	5.056
Diğer Yatırımlar (net)	3.063	-12.867	-12.347	-4,0	-14.204
Efektif ve Mevduatlar	3.340	-1.395	-2.639	89,2	840
Net Varlık Edinimi	2.928	9.791	1.819	-81,4	6.999
Net Yükümlülük Oluşumu	-412	11.186	4.458	-60,1	6.159
Merkez Bankası	-54	-410	-232	-43,4	-738
Bankalar	-358	11.596	4.690	-59,6	6.897
Yurt Dışı Bankalar	-47	8.702	3.627	-58,3	4.867
Yabancı Para	-112	5.611	-349	-	-1.252
Türk Lirası	65	3.091	3.976	28,6	6.119
Yurt Dışı Kişiler	-311	2.894	1.063	-63,3	2.030
Krediler	221	-9.261	-7.562	-18,3	-11.899
Net Varlık Edinimi	-34	537	207	-61,5	462
Net Yükümlülük Oluşumu	-255	9.798	7.769	-20,7	12.361
Bankacılık Sektörü	-420	5.593	-66	-	-711
Bankacılık Dışı Özel Sektörler	84	4.740	8.650	82,5	14.568
Ticari Krediler	-485	-2.029	-2.188	7,8	-3.107
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-13	-182	42	-	-38
Rezerv Varlıklar (net)	-1.689	-2.529	6.773	-	-2.529
Net Hata ve Noksan	2.090	9.032	3.459	-61,7	3.805

Tabloda Altıncı Uluslararası Ödemeler Dengesi El Kitabı verileri kullanılmıştır. Veriler hakkında detaylı bilgiye [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Kaynak: Datastream, TCMB

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

İlker Şahin - Uzman

ilker.sahin@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.**YASAL UYARI**

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.